

Raadsvoorstel

Opsteller

Tideman, Wietske

Vergadering van

12 juli 2024

Kenmerk

Z/24/071640 / D/24/150784

Portefeuillehouder

Jacques Rozendaal

Portefeuille

werk & Inkomen

Onderwerp

Bestuursovereenkomst COA Asielopvang in Woerden

Samenvatting

In april jl. heeft de gemeenteraad gesproken over het verzoek van het COA om de haalbaarheid te onderzoeken voor asielopvang aan De Bleek. De raad heeft ingestemd met dit voorstel, waarmee kaders zijn meegegeven voor asielopvang in Woerden. Het COA is positief over de fysiek-ruimtelijke haalbaarheid. Ook is gesproken over de sociaal-maatschappelijke voorwaarden rondom asielopvang en de formele afspraken die tussen partijen gemaakt moeten worden.

Het college is voornemens de bijgevoegde bestuursovereenkomst met betrekking tot reguliere asielopvang aan De Bleek aan te gaan.

Gevraagd besluit

Geen wensen en bedingen ter kennis van het college te brengen met betrekking tot haar voornemen te besluiten tot het aangaan van bijgevoegde bestuursovereenkomst met bijlagen, betreffende reguliere asielopvang aan De Bleek 1.

Inleiding

Op 18 april jl. heeft de [gemeenteraad ingestemd](#) met het [verzoek van het COA](#) voor een haalbaarheidsonderzoek naar de vestiging van een asielopvanglocatie aan De Bleek 1 in Woerden. De raad heeft met het besluit een aantal kaders meegegeven waarbinnen asielopvang in Woerden mogelijk is.

Het COA heeft de afgelopen maanden de haalbaarheid onderzocht van de plannen voor asielopvang en flexwoningen aan De Bleek. Ook hebben gemeente en COA gesprekken gevoerd over de voorwaarden en hoe op deze locatie de opvang vorm te geven zodat deze bijdraagt aan integratie en het welzijn van de bewoners op de locatie en daarbuiten. Daaruit komt de conclusie dat de plannen haalbaar lijken te zijn. Om de afspraken vast te leggen is een bestuursovereenkomst tussen COA en gemeente opgesteld, met daarbij aanvullende werkafspraken. Het college legt deze bestuursovereenkomst voor wensen en bedingen voor aan de gemeenteraad, voordat het besluit tot ondertekening wordt genomen.

Participatieproces

-

Wat willen we bereiken

Het bereiken van bestuurlijk draagvlak voor de realisatie van asielopvang aan De Bleek 1 en de afspraken die hierover met COA worden gemaakt.

Wat gaan we daarvoor doen

Vastleggen van de afspraken en voorwaarden voor het vormgeven van asielopvang in een bestuursovereenkomst en daarbij horende aanvullende afspraken met het COA.

Argumenten

1.1 De bestuursovereenkomst, de aanvullende afspraken en de afspraken over flexwoningen zijn gebaseerd op en beantwoorden aan de door de raad geschetste kaders.

In het raadsbesluit van 18 april heeft de raad de kaders vastgesteld waarbinnen de haalbaarheid van asielopvang onderzocht mag worden. De bestuursovereenkomst, de aanvullende werkafspraken en de afspraken over flexwoningen geven invulling aan deze afspraken.

Middels de bestuursovereenkomst committeren gemeente en COA zich aan de uitgangspunten van de [Utrechtse aanpak](#). Deze aanpak heeft als uitgangspunt dat asielopvanglocaties bijdragen aan integratie en welzijn van asielzoekers zelf en ook een positieve bijdrage leveren aan de omgeving waarin ze zijn gelegen. Vanuit de verschillende pijlers van deze aanpak is onder andere het volgende afgesproken:

- Inbedden van maatschappelijke functies: in het asielzoekerscentrum is ruimte beschikbaar die door COA, gemeente en maatschappelijke partners kan worden ingevuld voor functies en activiteiten die de bewoners van het AZC en omwonenden ten goede komen. Denk daarbij aan ontmoeting, (taal)lessen, trainingen, etc. Er wordt gezorgd voor een breed aanbod van sport, cultuur en ontspanning op en nabij de locatie, in samenwerking met Woerdense organisaties en verenigingen. Er wordt een 'community regisseur' aangesteld die het samenleven op de locatie stimuleert en inwonersinitiatieven ondersteunt.
- Stabiël leef en leerklimaat: er is specifieke aandacht voor het welzijn van kinderen die op de locatie wonen
- Regionale doorstroming: het COA spant zich in om inwoners van de asielopvanglocatie die een verblijfsvergunning krijgen (en daarmee statushouder worden), in principe te koppelen aan Woerden en omliggende gemeenten om daar gehuisvest te worden. Dat vergemakkelijkt de integratie, die al in de asielopvanglocatie kan beginnen met werk, onderwijs en sociale contacten in de stad. COA monitort deze afspraken en de dit komt in elk kwartaalgesprekken tussen COA en gemeente aan de orde.
- gemengde woonvormen: de asielopvang en de naastgelegen flexwoningen maken beide deel uit van het project 'Buurtpark De Bleek'. De community regisseur stimuleert ontmoeting en ondersteunt bewonersinitiatieven.

1.2 COA schat financiële en ruimtelijke haalbaarheid positief in

COA geeft aan dat zij de haalbaarheid van de plannen positief inschat op basis van de onderzoeken die zij heeft laten uitvoeren. Het gaat dan over de verschillende aspecten waarop ook de gemeente zal gaan toetsen als er een omgevingsvergunning wordt aangevraagd. (verder toelichten waar dit om gaat: milieu, ruimtelijke inpassing, etc). Daarnaast is het COA intern positief over de benodigde investeringen die nodig zijn om de asielopvang te realiseren.

1.3 De gemeente heeft voldoende mogelijkheden om te zorgen dat de toekomstige ontwikkeling van De Bleek 1 past binnen de Structuurvisie Middelland-Noord

De gemeente blijft in nauw contact met het COA om toe te zien op een passende ontwikkeling, conform de Structuurvisie Middelland-Noord, zodra het COA besluit De Bleek 1 te verkopen na afloop van de bestuursovereenkomst. De gemeente staat het bovendien vrij een voorkeursrecht te vestigen wanneer de gemeente het terrein zelf wil verwerven voor een gebiedsontwikkeling. Het vestigen van een voorkeursrecht zorgt ervoor dat de gemeente het eerste recht van koop heeft. Omdat hier momenteel geen sprake van is, wordt daar nu nog niet op voorgesorteerd. Het perceel is op dit moment niet van strategisch belang voor de ontwikkeling van Nieuw Middelland.

1.4 Toevoeging van woningen aan de Woerdense woningmarkt

Met de komst van asielopvang in Woerden heeft het COA 96 flexwoningen voor de gemeente gereserveerd die om niet worden overgedragen aan de gemeente. Daarmee komen woningen beschikbaar voor Woerdense inwoners. 48 woningen komen eind 2024 aan De Bleek 1 en worden in de eerste periode door het COA gebruikt. Na opening van de asielopvang aan De Bleek worden deze woningen overgenomen door Cazas en komen dan beschikbaar voor (sociale) verhuur. Voor de overige 48 woningen wordt naar andere mogelijkheden binnen de gemeente gekeken.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

1.1 Nieuwe kabinet is voornemens om beleids- en wetwijzigingen door te voeren die gevolgen hebben voor de wettelijke

kaders voor asielopvang

De gesprekken over de mogelijkheden voor asielopvang in Woerden lopen al enige tijd, al voordat er sprake was van de Spreidingswet. Het college is van mening dat elke gemeente naar draagkracht dient bij te dragen aan de opvang van vluchtelingen. Het concentreren van opvang in enkele gemeenten in Nederland geeft een onevenredige druk op deze gemeenten.

In het hoofdlijnenakkoord hebben de coalitiepartijen uitgesproken dat zij de Spreidingswet willen intrekken. Vooral nog is de Spreidingswet echter onverminderd van kracht.

Er is nog steeds sprake van een opvangcrisis, waar Rijk en gemeenten nog geen oplossing voor hebben kunnen bieden. Het is daarom nog altijd nodig om samen met de andere gemeenten in onze provincie invulling te geven aan onze taak rondom asielopvang om zo tot een stabiele opvangketen te komen. In provinciaal verband hebben gemeenten in de Provinciale Regietafel Migratie en Integratie (PRT) uitgesproken dat zij zich gezamenlijk blijven inzetten voor het oplossen van de knelpunten in de asielopvang.

1.2 Haalbaarheid pas definitief zodra de benodigde vergunningen zijn verleend

De haalbaarheid van de ontwikkeling is door COA ingeschat op basis van de onderzoeken die zij hebben laten uitvoeren in voorbereiding op de toekomstige aanvraag omgevingsvergunning. De verbouwing en realisatie van de asielopvanglocatie kan pas starten nadat de gemeente als bevoegd gezag de aanvraag omgevingsvergunning heeft getoetst en vergund.

1.3 Tweede kavel flexwoningen heeft nog geen bestemming

Naast de flexwoningen die voorzien zijn op het parkeerterrein van De Bleek 1, is er nog een tweede kavel van 48 flexwoningen beschikbaar voor gemeente Woerden. De gemeenteraad heeft op 18 april een [amendement aangenomen](#) om ook dit tweede kavel voor de gemeente Woerden beschikbaar te maken. Er wordt momenteel gezocht naar een geschikte locatie. Er is nog geen specifieke locatie geselecteerd, dit vergt een zorgvuldig proces waarbij haalbaarheid, gemeentelijke kosten en een goede afstemming met de omgeving de benodigde tijd vergen. De gemeenteraad heeft een duidelijke opdracht gegeven om te zorgen voor de plaatsing van het tweede kavel flexwoningen binnen de gemeente. Het uitgangspunt is dan ook dat we een geschikte ruimte vinden en het tweede kavel flexwoningen in overleg met omwonenden plaatsen.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Vanuit het 'Faciliteitenbesluit Opvangcentra' ontvangt de gemeente een vergoeding voor structurele kosten vanaf het moment dat de opvanglocatie operationeel is. Dit gaat via de algemene uitkering in het gemeentefonds. In de aanvullende werkafspraken staat verder dat het COA de kosten draagt voor de inzet van een 'community regisseur' en bijdraagt aan de coördinatie van (extra) taalvrijwilligers. In de verdere uitwerking van de aanvullende werkafspraken wordt dit verder geconcretiseerd.

De kosten die de gemeente maakt voor de voorbereidingen worden door het COA vergoed.

Communicatie

Op de website denkmee.woerden.nl maken we het totale proces inzichtelijk voor alle betrokkenen. Na de zomer gaan we met de klankbordgroep in gesprek over asielopvang in Woerden en worden maatschappelijke partners betrokken om aan een sociaal programma te gaan werken.

Vervolgproces

Na het tekenen van de bestuursovereenkomst gaan COA en gemeente verder met planvorming. COA zal de vergunningen voor de transformatie van het kantoorpand en de plaatsing van de flexwoningen aanvragen.

- Flexwoningen: worden na vergunningverlening volgens planning eind 2024 op de locatie op de Bleek geplaatst
- Duidelijkheid over [alternatieve locatie Oekraïners](#): Q3 of Q4
- Ontwikkeling sociaal programma: wordt stap voor stap opgebouwd in het kader van noodopvang. [Raad wordt geïnformeerd](#) uiterlijk in Q1 2025.
- Zomer 2025: einde noodopvang, verhuizing Oekraïense ontheemden en start werkzaamheden
- 2027: opening asielopvanglocatie

Bevoegdheid raad

Artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet.

Bijlagen

Raadsbesluit (Z/24/071640, D/24/151410)

Bestuursovereenkomst (Z/24/071640, D/24/151210)

Aanvullende werkafspraken (Z/24/071640, D/24/151208)

Aanvullende afspraken Flexwoningen (Z/24/071640, D/24/151209)
